

קדושת לוי

מתיקות פרשת

פנינים ~ סיפורים ~ הלכות

גליץ מס' 64

פרשת בלק

הפטרה: וזחיה שארית

ירושלים	תל אביב	באר שבע
הדלקת נרות: 07:11	07:27	07:30
יציאת שבת: 08:28	08:30	08:28
		הזמנים לפי לוח
		"עיתים לבניה"

וזארט לשולחן שבת

מתורתו של רבינו הקדוש סגורם של ישראל
רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זע"א

פניני האור החיים הקדוש

גם העולם הזה וגם העולם

אחד הדברים שאומר בלעם לאחר ברכותיו:

"והיה אדום ירשה, והיה ירשה שער אויביו, וישראל עושה חיל".

בביאור הפסוק הקדוש לוי מסביר פירוש נפלא וברך אגב אנו מרווחים פי' על הפסוק בהלל.

"לא לנו ה' לא לנו כי לשמך תן כבוד".

כשיעקב אבינו אומר לעשיו אחיו 'מכרה כיום את כבודך ל', יעקב חלק את העולם הזה והעולם הבא עם עשיו. העולם הזה עם כל הנאותיו ומעדניו יהיה לעשיו, הוא יירש אותו, והעולם הבא עם כל אוצרותיו יהיו ליעקב ובניו.

נשאלת השאלה א"כ איך אנו בניו של יעקב אבינו תפארת האבות שנתן לעשיו את העולם הזה, איך אנו מתפללים לחיים טובים לפרנסה, בריאות ושמחה בעולם הזה? הרי עשיו נטל חלק זה לעצמו ולבניו?

אומר רבי לוי יצחק באמת חלקנו הוא העולם הבא, אולם אנו מבקשים, הרי כל הגויים שואלים איה נא אלוהיהם הגויים אומרים ראו את העם הזה בשפלות, הם לא נהנים שום דבר מהעולם הם תמיד שפלים רדופים וחסרי כל!! אם הגויים לא

והיה ירשה שער אויביו.

על ידי ששעיר - אויביו של ישראל, פירוש: שיש לגויים הכל ולא חסר להם כלום, והם מחרפים ומגדפים את ישראל, 'איה אלוהיהם'. בגלל זה 'וישראל עושה חיל' אומר התרגום 'וישראל יצלה בנכסיו', שהקדוש ברוך הוא ייתן שפע לישראל, לא כי זהו שכון בעולם הזה, כי שכון שמור להם בעולם הבא. אלא כדי שלא יאמרו העמים 'איה אלוהיהם'.

"ויהי אף אלוקים כי הולך הוא, ויתצב מלאך ה' בדרך לשטן לו והוא רוכב על אתנו ושני נערי עמו":

מקשה רבינו הקדוש מדוע כתבה התורה 'כי הולך הוא', לכאורה תיבת 'הוא' מיותר.

אומר האור החיים הקדוש מספר פי' נפלאים:

א. בלעם קם בבוקר ולא אמר לשליחי בלק כי ה' הסכים לו ללכת, אלא מיד קם בבוקר 'ויחבוש את אתונו', פי' הוא הראה להם שהוא הולך על דעת עצמו, 'כי הולך הוא' לא כי הסכימו לו משמים. על זה חרה אף ה'.

ב. עוד הביא בשם הזוהר (ח"א קסט): על הפסוק 'וילך שפי' מי שעושה כשפים ומשתמש בכוחות הטומאה, הוא מתבודד והולך יחיד ואינו נמצא עם שאר אנשים. וכאן בלעם קם בבוקר 'כי הולך הוא', בלעם הלך לבד ולא ביחד ממש עם שרי בלק, כי עשה מעשה כשפים.

דבר זה מראה שהמטרה של בלעם היא לא לעשות מה שה' ירצה, אלא דרכו הוא לעשות רע, דרכו לעשות מעשה כשפים ועל דבר זה חרה אף ה'.

ומה שכתוב 'שני נערי עמו' בא להראות עד כמה היה רגיל בכשפים, שאפי' ששני נערי עמו לא היה שום מונע לאותו רשע לעשות כשפים.

ג. 'כי הולך הוא'. בתחילה בלעם רצה ללכת כי בלק הזמין אותו, והבטיח לו כסף וזהב. אבל אח"כ אותו רשע הלך, כי 'הולך הוא' בוחן כליות ולב אדון כל העולמים ראה שאינו הולך כי קרא לו בלק, אלא הוא עצמו כבר רוצה לקלל את ישראל.

במצב הזה גם אם בלק לא היה שולח לו מלאכים לקרוא לו, היה בלעם הולך לקלל את ישראל. וזה מה שכתוב 'הוא' לרצונו.

הילולת האור החיים הקדוש

רבינו הקדוש הוא בין הבדדים שזכו שנתוסף לשמם התואר 'קדוש', ועליו

אמר הבעש"ט כי הוא 'ניצוץ של משיח'. עוד בצעירותו של רבינו הקדוש, קדושתו ופרישתו היו לשם דבר והכל ניבאו לנער גדולות ונצורות. למרות שבסוף סאלי היו תלמידי חכמים גדולים וקדושי עליון, בלט רבינו והעפיל על כולם. בהגיע ימים קשים בהם גברו הרדיפות נגד היהודים בסאלי בשל חמדת הממון של המושלים ובשל הקנאות הדתית שהתגברה, ועקב סכנת החיים שריחפה על יושבי העיר היהודיים - ברחו יהודים רבים וביניהם גם משפחתו של רבינו, שנמלטה אל העיר מכנאס. שם הזמנו להתארח אצל רב העיר רבי משה די אבילה זע"א שנודע כתלמיד חכם מופלג והפך להיות תלמידו של רבי חיים הזקן. במשך כל השעות הרבות שלמדו השניים תורה יחדיו - ישב חיים הקטן וגמע בשמחה את מימי התורה שהפיקו מפיהם שני גדולי תורה אלו. לאחר שפסקו הרדיפות, בהיות רבינו הקדוש בן שתיים עשרה שנה, שבה משפחתו לביתם בסאלי.

רבינו חיים בן עטר זע"א, בעל ספר 'אור החיים' על התורה, נולד בשנת ה' אלפים תנ"ו

בעיר סאלי שבמרוקו לאביו הרב ר' משה בן הגאון הקדוש מוה"ר חיים ממשפחת בן עטר שהיו מגולי ספרד. רבינו קיבל את תורתו מוקדו רבי חיים, שעל שמו הוא נקרא, כדבריו בהקדמתו לספרו 'חפץ ה'': (על הש"ס): 'ושבתי ללמוד תורה מפי מורי ורבי, הרב המפורסם אדוני זקני מורי, אשר נודע בשערים שמו המופלג, החסיד העניו כמורה"ר חיים בן עטר זלה"ה. אשר מימינו שתינו באר מים חיים, ובין ברכיו גודלתי, ובחיקו ישבתי מיום היותי, לשאוב מדבריו הטובים, ומרוב חסידות, כמעט אני אומר שלא עבר עליו חצי לילה בשינה, אפילו לילי תמוז, מלקונן ולספוד כאשה אלמנה, על חורבן בית אלוקינו, בבכי גדול, ולהשלים כל הלילה בתלמוד, עימי וכיצא בי מיוצאי חלציו'. "כבר אז, בהיותו קטן, אמר 'אור החיים' כי כאשר יגדל ישאף בכל כוחו להחזיר את עטרת ישראל ליושנה. כאשר גדל רבינו והיה לנער הצטרף אל זקנו ולמד עמו עד עלות השחר.

לעילוי נשמת יעקב בן אסתר ז"ל

לעילוי נשמת שמואל בן מסעודה ז"ל

לעילוי נשמת רוזת זהרא בת תמו ע"ה

גלותו של רבינו חיים בן עטר זיע"א

ביתו של אור החיים

"חיים בן עטר", והשמיט את התואר "רבי".

כל הנוכחים הזדעזעו לשמוע את הערתו, שכן בימים ההם כבר נודע שמו של רבנו "אור החיים", ולכן כעסו על התנהגותו של האורח. בגלל כבוד השבת ומידת הכנסת האורחים, הסתפקו באזהרה לאורח להיות זהיר מעתה בכבודו של "אור החיים" הקדוש.

לאחר הסעודה השניה הזמין המארח שוב את רבינו לשמוע את דרשת רב העיר, ושם המשיך הרב ודרש עוד י"ד פירושים על הפסוק הנ"ל, ושוב אמר כי אף פירושים אלו נאמרו במתיבתא דרקינא בשם רבי חיים בן עטר. שוב אמר רבינו בבטול "חיים בן עטר", והשמיט את התואר "רבי".

הפעם כעסו האנשים במקום מאד, והתרו באורח כי "אין עונשים אלא אם כן מזהירים" ועליו להזהר ביותר ולהימנע מלפגוע ב"אור החיים" הקדוש, ולא יענישו אותו. לאחר סעודת שלישית השלים רב העיר את יתר פירושיו של בעל ה"אור החיים", ואף הפעם נהג האורח במנהגו והגיב בביטול תוך השמטת התואר "רבי".

אולם הפעם, תפסו אנשי המקום את רבינו, וכלאו אותו בחדר, לדעת מה יעשה לו על שביזה תלמיד חכם גדול כרבינו חיים בן עטר. התפללו הקהל תפילת ערבית, ולפתע נשמע קול סערה אדיר, וכל הבית רעד מאד.

רב העיר, מבוהל ונרעש, עשה שאלת חלום ומן השמים הודיעו לו כי היות ובעל ה"אור החיים" הקדוש נמצא כלאו בחדר ואינו יכול לעשות הבדלה, לכן שר הגיהנום הרעיש את העולם, שכן אינו יכול לפתוח את הגיהנום! מיד רץ הרב ופתח את החדר, והוציא את רבינו, נפל לרגליו וביקש ממנו מחילה על הפגיעה בכבודו.

לאחר מכן פייסוהו הקהל כולם וכבודו בכבוד גדול. לרבינו נודע מהשמים כי "עלבונך הנוכחי השלים את שנת הגלות" והנך רשאי לחזור לביתך.

היה פתוח לרווחה לכל אדם, ועל אחת כמה וכמה ביתו היה בית ועד לחכמים. לבו היה פתוח לכל נזקק, והיה מסייע לכל יהודי ככל יכולתו. מדי שבוע היה קונה הרב עגל משוחב לשבת, שוחט אותו ומחלק את בשרו לתלמידי החכמים בעיר, לכבוד השבת.

פעם, פרצה מחלה בבהמות העיר סאלי, וכל הבהמות שנשחטו לכבוד שבת נמצאו טרפות, מלבד אותו עגל ששחט רבנו. אחד העשירים, גביר נכבד מאד בעיר, שהצטער מאוד שלא יוכל לאכול בשר בשבת, פנה לרבינו וביקש ממנו נתח בשר, והיה מוכן לשלם עליו כל מחיר.

אך רבינו דחה אותו בטענה שכל הבשר מוקדש לצרכי תלמידי החכמים בעיר. תוך שהם מדברים, הגיע אחד הת"ח העניים הקבועים, ורבינו הגיש לו את מנתו. הצטער אותו העשיר ואמר: "היתכן שבשבילי אין כלום ואילו לאותו עני הלוש בכגדים בלואים נתן חלק יפה"? ומתוך כעסו ביזה את העני שהיה תלמיד חכם מופלג.

רבינו לא רצה להתווכח עם אותו עשיר, שבינתיים עזב את ביתו של רבינו. בלילה, חלם רבינו, ובחלומו נאמר לו שנגזרה עליו גלות לשנה שלימה, יען שלא מיחה על בזיונו של הת"ח העני.

רבינו קיבל עליו את הדין, ומיד לאחר השבת יצא לגלות. רבינו לא לן במקום אחד יותר מלילה אחד, וכבר למחרת עם אור הבוקר היה ממשיך למקום אחר. כאשר גבר עליו הרעב, הצדיק עליו את הדין.

ערב שבת אחת בימי גלותו, הגיע בעל ה"אור החיים" הקדוש ליער הסמוך לעיר, וישב לנוח על אבן אחת. בישיבתו שם, נתחדשו לו מ"ב הפירושים לפסוק "אם בחוקותי תלכו". בהגיעו אל העיר, כדרכו הסתיר את זהותו, ונכנס לבית כנסת כאחד האורחים העוברים בה.

אחד מנכבדי המקום הזמין אל ביתו לסעוד על שולחנו. בתום הסעודה, הזמין המארח את רבינו להתלוות אליו לשמוע את דברי התורה הנאמרים מפי רב העיר. הרב דרש את י"ד הפירושים הראשונים שהתגלו לרבינו על הפסוק "אם בחוקותי תלכו", והוסיף ואמר כי הדברים האלה נאמרו במתיבתא דרקינא בשם רבי חיים בן עטר. רבינו, העיר בענוותנות

חיים שיש בהם

הרב הוא ה"שדכן" שלי, הוא צריך לקחת אחריות עלי...

לבסוף אמר ה"חזון איש", מה אעשה, בשביל להבטיח צריך "כח של גדול".... עצה אחת יש לי עבורכם, תעלו לציון של ה"אור החיים" הקדוש, ותיוושעו...

בליל היארצייט, ליל ט"ו תמוז, בשעה של לפנות-בוקר היא עלתה להתפלל על ציון האור החיים הקדוש, וביקשה מעומק הלב שהקב"ה יפקוד אותה בילדים.

בכ"ה ניסן של השנה הבאה, נולד להם בן למזל"ט, בבית החולים "שערי צדק"! בימים ההם כמעט לא שמעו על כזה פלא, אחרי שש עשרה שנים לזכות לילד.... כל הרופאים רצו לראות את הפלא הגדול, והילד עבר מיד ליד בהתרגשות גדולה של כל הרופאים. עד כדי כך גדלה ההתרגשות, שהילד נשמט מידו של אחד הרופאים, ואך בנס החלים מהנפילה, לאורך ימים ושנים.

זכותו של האור החיים הקדוש תגן עלינו ועל כל ישראל, בגשמיים וברוחניים. אמן ואמן.

כאן בבית, לכן לכבודו הם בודקים את האורז כל כך הרבה.

הדברים הפעימו את החפץ חיים, כזה כבוד וזהירות לתלמידי חכמים, הוא התפעל ממש, ובירך את הבת שלוש ברכות – שתזכה לאריכות ימים, ומתוך צלילות הדעת, ובעיניים בריאות. ואכן התקיימה בה ברכת צדיק, היא חיה באריכות ימים ובבריאות שלמה, ובלי משקפיים עד יומה האחרון.

אותה בת, היתה יתומה, וכשהגיעה לגיל האירוסים היה ה"חזון איש" עצמו שדכן שלה, והיא נישאה לגאון ר' מרדכי שרגא פייבל איידלמן זצ"ל.

עם השנים עלה ה"חזון איש" לארץ הקודש, וגם משפחת איידלמן עלו לארץ ישראל. חלפו כמעט שש עשרה שנים מיום נישואיהם, ועדיין לא זכו לזרע של קיימא. באה הגב' איידלמן, גריינמאן לשעבר, לבית של החזון איש, ונכנסה אליו יחד עם הרבנית של החזון איש, לבקש שיפעל עבורה ישועה ורחמים. ה"חזון איש" בירך אותם, אבל הם רצו לשמוע הבטחה. "מה אעשה" אמר ה"חזון איש". להבטיח אני לא יכול... התחילה האשה לבכות, הרי

המשפיע רבי אלימלך בידרמן שליט"א סיפר כמעלת סגולת התפילה על ציון האור החיים הקדוש, סיפור נפלא:

מעשה שהיה לפני כשבעים וחמש שנה לערך, בבית משפחת גריינמאן.

בעיר ווילנא התקיימה אסיפת 'ועד הישיבות' בשנת תר"פ לערך, באסיפה זו נבחר גדולי עולם, ביניהם הגאונים הקדושים מרן ה'חפץ חיים', ומרן רבי חיים עוזר ומרן ה'חזון איש' זיע"א.

לפני שעזבו את הבית נכנס ה'חפץ חיים' למטבח, וראה שבוררים את האורז עבור הארוחה. הבת של משפחת גריינמאן היא ברה שם את האורז בקפידה גדולה. ראה החפץ חיים שבוררים את האורז פעם אחר פעם, ושאל כמה פעמים בוררים את האורז, ענתה הבת: 12 פעמים...

כשראתה שהחפץ חיים מתפלא על ריבוי הבדיקות, מי בודק אורז 12 פעמים, הסבירה, שהיות וה"חזון איש" (שהוא קרוב משפחה שלהם) מתכוון לאכול

להקדשת העלון לעילוי נשמה/לרפואה/להצלחה/

לזיווג הגון וכן להפצת העלון

053-3129480

לדשימות תפוצה במייל: yhw2618@gmail.com

מקור
הזרחה

תשמישי קדושה ויוקאיקה

לשכת תנח"מ סת"מ מחזורין

בדיקה ושיפוט תפילין מהימים להיום – בדיקת מוזהב

– מכירת תפילין מוזהב מנילות ועוד

דוד ילין 22 ירושלים

052-7560111